

VENTSPILS VALSTSPILSĒTAS PAŠVALDĪBAS DOME

Jūras iela 36, Ventspils, LV3601, Latvija, tālr.: 63601100, e-pasts: dome@ventspils.lv, www.ventspils.lv

LĒMUMS Ventspilī

2025. gada 18. decembrī

Nr. 114
(protokola Nr. 10; 22.§)

Par atteikumu izsniegt atļauju atvērt spēļu zāli un totalizatora un derību likmju pieņemšanas vietu Kuldīgas ielā 17, Ventspilī

Ventspils valstspilsētas pašvaldībā (turpmāk - Pašvaldība) 2025. gada 27. oktobrī saņemts SIA "Joker LTD", vienotais reģistrācijas Nr. 40003266078, (turpmāk - Iesniedzējs) iesniegums (reģistrēts ar Nr. 1-66/1-4600), ar kuru Iesniedzējs lūdz izsniegt atļauju atvērt spēļu zāli un totalizatora un derību likmju pieņemšanas vietu adresē Kuldīgas ielā 17, Ventspilī.

Iesniegumam pievienoti Azartspēļu un izložu likuma 42. panta pirmajā daļā minētie dokumenti:

- 1) Latvijas Republikas Finanšu ministrijas Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcijas 2025. gada 9. janvārī izsniegta azartspēļu organizēšanas licence Nr. A-64;
- 2) 2025. gada 27. oktobra Nodomu protokols, kurš noslēgts starp Iesniedzēju un neapdzīvojamo telpu īpašnieku SIA "Viesnīca Dzintarjūra" par konkrētu telpu nodošanu nomas lietošanā;
- 3) nekustamā īpašuma Kuldīgas ielā 17, Ventspilī, zemesgrāmatas elektroniska izdruka;
- 4) 2025. gada 24. oktobra nekustamā īpašuma Kuldīgas ielā 17, Ventspilī īpašnieka SIA "Viesnīca Dzintarjūra" piekrišana azartspēļu organizēšanai īpašniekam piederošajās telpās.

Izvērtējot Iesniedzēja iesniegumā minēto lūgumu izsniegt atļauju atvērt spēļu zāli un totalizatora un derību likmju pieņemšanas vietu Kuldīgas ielā 17, Ventspilī, Pašvaldība konstatē, ka norādītā totalizatora un derību likmju pieņemšanas vieta neatrodas Azartspēļu un izložu likuma 41. panta otrajā daļā noteiktajās vietās un teritorijās, kur azartspēles nav atļauts organizēt, tomēr Pašvaldības domei atbilstoši Azartspēļu un izložu likuma 42. panta trešajai daļai, lemjot par atļaujas izdošanu katrā konkrētā gadījumā, ir jāizvērtē, vai azartspēļu organizēšana konkrētajā vietā neradīs būtisku iedzīvotāju interešu aizskārumu. Minētais nosacījums Azartspēļu un izložu likumā vērsts uz sabiedrības interešu līdzsvarošanu – vēlmi ierobežot azartspēles no vienas puses un vēlmi izmantot šos pakalpojumus no otras puses. Apzinoties sabiedrības atšķirīgo attieksmi pret azartspēlēm un azartspēļu negatīvo ietekmi, likumdevējs ir vēlējies līdzsvarot to personu intereses, kuri piedāvā azartspēļu pakalpojumus un apzināti tos izmanto, ar tās sabiedrības daļas interesēm, kurai šādi pakalpojumi nav pieņemami un ir viņu intereses aizskaroši. Kā atzīts Augstākās tiesas 2010. gada 18. jūnija spriedumā lietā SKA-289/2010 7. un 8. punktā, jēdziens "būtisks iedzīvotāju interešu aizskārumums" ir atklāts juridisks jēdziens. Tas iekļauts likumā, lai pašvaldībai būtu iespējams novērtēt iespējamās azartspēļu organizēšanas vietas atrašanās riskus savā administratīvajā teritorijā un tos samazināt.

Kā norādījusi Satversmes tiesa tās 2024. gada 11. aprīļa spriedumā lietā Nr. 2023-09-0106 "Ikviens pamattiesību ierobežojuma pamatā ir jābūt apstākļiem un argumentiem, kādēļ tas vajadzīgs,

proti, ierobežojums tiek noteikts svarīgu interešu – leģitīma mērķa – labad.”. Vienlaikus šajā spriedumā Satversmes tiesa ir atzinusi, ka azartspēles var negatīvi ietekmēt ne tikai cilvēka finansiālo situāciju, potenciāli radot nekontrolēti lielus tēriņus, bet arī garīgo veselību, citstarp radot atkarību. Faktu, ka izlozes un azartspēles rada atkarību un sociālekonomiskās problēmas ne tikai atkarīgajai personai, bet arī tās ģimenei apstiprina arī pētījumi (sk., piemēram: Putniņa A., Pokšāns A., Brants A. Pētījums par procesu atkarību (azartspēļu, sociālo mediju, datorspēļu atkarība) izplatību Latvijas iedzīvotāju vidū un to ietekmējošiem riska faktoriem. Rīga: Veselības ministrija, 2019).

Izvērtējot iepriekš minēto, laika periodā no 2025. gada 30. oktobra līdz 2025. gada 10. novembrim Pašvaldība organizēja Ventspils valstspilsētas iedzīvotāju aptauju, lai novērtētu, vai plānoto azartspēļu organizēšana konkrētajā vietā neradīs būtisku valsts un Ventspils valstspilsētas iedzīvotāju interešu aizskārumu (turpmāk – Aptauja).

Aptaujas ietvaros kopumā tika saņemti 771 iedzīvotāju izteiktie viedokļi. Aptaujā iedzīvotājiem tika uzdoti šādi jautājumi:

1. Vai būtu jāatļauj atvērt jaunu spēļu zāli un organizēt azartspēles Kuldīgas ielā 17, Ventspilī;
2. Vai būtu jāatļauj atvērt jaunu totalizatora un derību likmju pieņemšanas vietu Kuldīgas ielā 17, Ventspilī.

Uz pirmo jautājumu – par spēļu zāles atvēršanu – 649 respondenti pauda viedokli “Nē, nav jāatļauj” (84,2 %), 111 respondenti norādīja, ka spēļu zāles atvēršana būtu atļaujama (14,4 %), savukārt 11 respondenti norādīja, ka viņiem nav viedokļa (“Grūti pateikt / Nezinu”) (1,4 %).

Uz otro jautājumu – par totalizatora un derību likmju pieņemšanas vietas atvēršanu – 638 respondenti pauda viedokli “Nē, nav jāatļauj” (82,7 %), 115 respondenti uzskatīja, ka atļauja būtu izsniedzama (14,9 %), bet 18 respondenti norādīja, ka viņiem nav viedokļa (“Grūti pateikt / Nezinu”) (2,3 %).

Papildus Aptaujā iedzīvotājiem tika lūgts norādīt, kādā veidā, viņuprāt, plānotā azartspēļu organizēšana Kuldīgas ielā 17, Ventspilī varētu aizskart iedzīvotāju intereses. Par spēļu zāli tika saņemtas 648 atbildes. Respondentu ieskatā jaunas spēļu zāles atvēršana radītu šādus interešu aizskārumus: 328 respondenti norādīja, ka tiks traucēts tuvākās apkaimes iedzīvotāju naktsmiers (50,6 %); 446 – ka palielināsies alkohola reibumā esošu personu skaits tuvējā apkaimē (68,8 %); 343 – ka pieaugs narkotisko vielu ietekmē esošu personu skaits (52,9 %); 276 – ka pieaugs noziedzības līmenis (zādzības, laupīšanas u.c.) (42,6 %); 574 – ka palielināsies azartspēļu atkarības risks (88,6 %); 530 – ka spēļu zāles atvēršana var mudināt vairāk cilvēku izmēģināt azartspēles (81,8 %); 385 – ka iespējama iedzīvotāju finansiālā stāvokļa pasliktināšanās (59,4 %); 306 – ka samazināsies iedzīvotāju, tostarp bērnu, drošība tuvējā apkaimē (47,2 %); 233 – ka iespējama nabadzības palielināšanās pilsētā (36,0 %); 11 respondenti norādīja cita veida interešu aizskārumu (1,7 %), savukārt 3 respondenti atteicās izteikt viedokli (0,5 %).

Savukārt par totalizatora un derību likmju pieņemšanas vietas atvēršanu tika saņemtas 634 atbildes. Respondentu ieskatā šādas vietas izveide radītu interešu aizskārumu šādos veidos: 309 respondenti norādīja, ka tiks traucēts tuvākās apkaimes iedzīvotāju naktsmiers (48,7 %); 386 – ka palielināsies alkohola reibumā esošu personu skaits (60,9 %); 320 – ka pieaugs narkotisko vielu ietekmē esošu personu skaits (50,5 %); 285 – ka pieaugs noziedzības līmenis tuvējā apkaimē (45,0 %); 539 – ka palielināsies azartspēļu atkarības risks (85,0 %); 485 – ka totalizatora vietas atvēršana var mudināt vairāk cilvēku izmēģināt azartspēles (76,5 %); 368 – ka iespējama iedzīvotāju finansiālā stāvokļa pasliktināšanās (58,0 %); 297 – ka samazināsies iedzīvotāju, tostarp bērnu, drošība (46,8 %); 228 – ka iespējama nabadzības palielināšanās pilsētā (36,0 %); 3 respondenti norādīja cita veida interešu aizskārumu (0,5 %), bet 3 respondenti atteicās izteikt viedokli (0,5 %).

Iedzīvotāju aptaujā paustās bažas par azartspēļu izraisītu atkarību, finansiālu un sociālu kaitējumu, kā arī ciešo saistību ar citiem veselībai kaitīgiem paradumiem atbilst Veselības ministrijas 2019. gada pētījuma “Pētījums par procesu atkarību (azartspēļu, sociālo mediju, datorspēļu atkarība) izplatību Latvijas iedzīvotāju vidū un to ietekmējošiem riska faktoriem”¹ secinājumiem. Minētajā pētījumā konstatēts, ka īpaši spēļu automātu spēlētāji klātienē ir augstākajā atkarības un ekonomiskā kaitējuma riska grupā, kā arī biežāk cieš no ar azartspēļu spēlēšanu saistītām finansiālām grūtībām, trauksmes un depresijas simptomiem.

¹ <https://www.iaui.gov.lv/lv/petijumi>

Kuldīgas ielā 17, Ventspilī jau šobrīd atrodas Iesniedzēja azartspēļu zāle, kuru Iesniedzējs, saņemot attiecīgu Pašvaldības atļauju, plāno pārcelt uz citām telpām tajā pašā adresē. Atšķirībā no esošajām telpām, kur ieeja telpās tiek organizēta no ēkas iekšpagalma, plānotās azartspēļu organizēšanas telpas tiks eksponētas pret Kuldīgas ielu un ieeja tajās tiks organizēta no Kuldīgas ielas, kas ir viena no centrālajām pilsētas ielām ar intensīvu satiksmi un iedzīvotāju plūsmu. Telpas, kas atrodas iekšpagalmā, ir ierobežoti pamanāmas un pieejamas tikai tiem, kas apzināti meklē šo vietu, savukārt telpas, kas eksponētas uz ielu, padara iekļūšanu tajās, tajā skaitā personām, kam nemaz nebija nolūka tur nokļūt, daudz vieglāk pieejamas, tādējādi būtiski paplašinot potenciālo apmeklētāju loku.

Kuldīgas ielas 17, Ventspilī tuvākajā apkārtnē atrodas ne tikai izglītības iestādes, bet arī apskates objekti, darījumu iestādes, tirdzniecības un pakalpojumu objekti, daudzdzīvokļu dzīvojamās ēkas, savrupmājas un citas ēkas. Katru dienu gar ēku Kuldīgas ielā 17, Ventspilī notiek intensīva satiksmes un iedzīvotāju plūsma. Spēļu zāles un totalizatora un derību likmju pieņemšanas vietas atrašanās konkrētajā vietā būtiski ietekmē iedzīvotāju ikdienas dzīvi. Ceļš gar ēku Kuldīgas ielā 17, Ventspilī ir neizbēgams, lai pilsētas iedzīvotāji, tai skaitā bērni, nokļūtu izglītības iestādēs, kultūras iestādēs, ārstniecības iestādēs, veikalos, kafejnīcās, savās dzīvesvietās utt. Līdz ar to var pieaugt tādu azartspēļu vietā nokļuvušo personu skaits, kurām nemaz nav bijis nolūka turp doties. Plānotās spēļu zāles un totalizatora derību likmju pieņemšanas vietas tiešā tuvumā atrodas izglītības, kultūras, sporta un ārstniecības iestādes, kas nešaubīgi ir vērtējams kā būtisks iedzīvotāju interešu aizskārums. Vieta nav saderīga ar izglītības iestāžu vērtībām un izglītības iestāžu tuvums provocē tieši nepilngadīgo personu interesi par azartspēlēm, tādējādi radot negatīvu ietekmi un pretrunas starp azartspēļu un izglītības iestādes piedāvātajām vērtībām. Viens no galvenajiem pašvaldības uzdevumiem ir gādāt par iedzīvotāju izglītību un neradīt nelabvēlīgu vidi tās attīstībai. Kā atzīts Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 2010.gada 22.jūnija spriedumā lietā SKA – 318/2010 14.punktā - izglītības iestāžu tuvums azartspēļu organizēšanas vietai ir pamatots kritērijs, lai pašvaldība atteiktu organizēt azartspēles šajā vietā. Kuldīgas ielas 17, Ventspilī tuvumā atrodas izglītības iestādes – Ventspils Valsts 1. ģimnāzija, Ventspils 6. vidusskola, Ventspils Mākslas skola, Ventspils tehnikums, Ventspils Jaunrades nams un tā struktūrvienība Jauniešu māja, kā arī bērnu un jauniešu interešu izglītības iestāde “MERIDIAN GROUP”, kura atrodas tajā pašā ēkā, kurā paredzēts atvērt spēļu zāli un totalizatora derību likmju pieņemšanas vietu; Pašvaldības iestādes - “Ventspils Pašvaldības policija”, “Ventspils Izglītības pārvalde”, “Ventspils Digitālais centrs”, “Ventspils Kultūras centrs” un “Ventspils bibliotēka”; ārstniecības iestādes - “Ventspils poliklīnika”, klīnikas “Zinta” filiāle; bērnu aprūpes centrs “Namiņš”, atbalsta centrs ģimenēm un bērniem ar īpašām vajadzībām “Cimdiņš”; baznīcas – Baptistu baznīca un Svētā Nikolaja evaņģēliski luteriskā baznīca; Ventspils tirgus; Kurzemes rajona tiesa, kā arī sporta nams “Centrs”, kurā notiek nodarbības bērniem un jauniešiem.

Latvijas Republikas Finanšu ministrija, ar mērķi veicināt sabiedrības interešu aizstāvību, mazinot ar azartspēlēm un izlozēm saistītos riskus, nodrošinot kontrolētu, caurskatāmu, legālu, sociāli atbildīgu un atkarības riskus neradošu azartspēļu un izložu organizēšanas vidi, 2021. gadā izstrādāja Azartspēļu un izložu politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam (apstiprinātas ar Ministru kabineta 2021. gada 14. jūlija rīkojumu Nr. 509 “Par azartspēļu un izložu politikas pamatnostādņēm 2021.–2027. gadam”) (turpmāk – pamatnostādnes). Lai sasniegtu pamatnostādņu mērķi, tajā noteikti vairāki rīcības virzieni, no kuriem katrs satur konkrētus uzdevumus. Kā viens no rīcības virzieniem pamatnostādņēs ir noteikts “Atkarības profilakses, preventīvie, problemātiskā spēlētāja atbalsts un sabiedrības izglītojoši pasākumi”, kas ietvēra uzdevumu “Pašvaldībām izstrādāt priekšlikumus alternatīvo brīvā laika pavadīšanas veidu integrācijai teritorijās, kur azartspēļu zāle ir vieglāk pieejama alternatīva salīdzinājumā ar citām brīvā laika pavadīšanas iespējām, tajā skaitā izmantojot pašvaldību rīcībā esošo infrastruktūru”. Pamatojoties uz 2024. gada 8. oktobrī Ministru kabinetā apstiprināto “Informatīvais ziņojums Par Azartspēļu un izložu politikas pamatnostādņu 2021.–2027. gadam darba plāna starpposma novērtējumu”, minētais uzdevums ir izpildīts Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai (šobrīd Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija (turpmāk – VARAM)) un līdzatbildīgajām institūcijām izstrādājot informatīvo materiālu par

aktuāliem alternatīviem izklaides veidiem pašvaldības teritorijā (nosūtīts pašvaldībām 2022. gada 5.maijā).

Ievērojot pamatnostādnes, pamatnostādņu starpposma novērtējumā un VARAM informatīvajā materiālā par priekšlikumiem alternatīvo brīvā laika pavadīšanas veidu integrācijai teritorijās norādīto un šī lēmuma pielikumā pievienotajā shēmā atainotajiem objektiem 400 m rādiusā ap plānoto spēļu zāli un totalizatora un derību likmju pieņemšanas vietu Kuldīgas ielā 17, Ventspilī (sk. Kartogrāfisko materiālu pielikumā), konstatējams, ka tās tuvējā apkārtnē atrodas Pašvaldības iestāde “Ventspils Kultūras centrs”, kas nodrošina plašas iespējas iedzīvotājiem iesaistīties amatiermākslas un nemateriālās kultūras mantojuma veicināšanas aktivitātēs, tā telpās notiek dažādi kultūras pasākumi, koncerti, teātri u.tml., tāpat netālu atrodas lielākais iekštelpu bērnu atrakciju parks Ventspilī – “Sapņu Zeme”, kinoteātris, peldbaseins un sporta zāle, labiekārtoti skvēri un laukumi, kas nodrošina pilsētas iedzīvotājiem un viesiem virkni dažādas brīvā laika pavadīšanas iespējas.

Nemot vērā dažādo pašvaldības iestāžu, izglītības iestāžu, ārstniecības iestāžu, sociālās aprūpes iestāžu un kultūras iestāžu atrašanos tiešā tuvumā, kā arī plašās brīvā laika pavadīšanas iespējas, kuru izveide, pilnveidošana un attīstība ir bijusi mērķtiecīga un ilgstoša Pašvaldības darbības rezultāts, jaunas spēļu zāles un totalizatora derību likmju pieņemšanas vietas atvēršana Kuldīgas ielā 17, Ventspilī būtu pretrunā sabiedrības interesēm un Pašvaldības ilgtermiņā īstenoto infrastruktūras objektu un atbalstīto projektu mērķiem, kas vērsti uz vides kvalitātes uzlabošanu, sabiedrības labklājības veicināšanu un atkarību risku mazināšanu.

Pamatojoties uz iepriekš minēto, ir pietiekams pamats uzskatīt, ka, izsniedzot atļauju atvērt spēļu zāli un totalizatora un derību likmju pieņemšanas vietu Kuldīgas ielā 17, Ventspilī, kuras tiešā tuvumā atrodas dažādi Azartspēļu un izložu likuma 41. panta otrajā daļā noteiktie objekti un teritorijas, un tādējādi minētā teritorija ir stratēģiski nozīmīga intensīvās iedzīvotāju plūsmas dēļ, tiks nodarīts būtisks aizskārums Ventspils valstspilsētas iedzīvotājiem, jo sevišķi jauniešu interesēm, un netiktu ne novērsts, ne samazināts risks, ka azartspēļu organizēšanas vietā varētu nokļūt tās personas, kurām nav bijis nolūka turp doties. Tādējādi netiktu nodrošināts Azartspēļu un izložu likuma 2. panta pirmajā daļā noteiktais princips – nodrošināt sabiedrības interešu aizsardzību un līdz ar to arī Administratīvā procesa likumā nostiprinātais samērīguma princips, kas nosaka, ka labumam, ko sabiedrība iegūst no ierobežojumiem, kas uzlikti adresātam, ir jābūt lielākam nekā viņa tiesību un tiesisko interešu ierobežojumam. Satversmes tiesa, vērtējot pamattiesību ierobežojuma samērīgumu ir norādījusi “saudzējošāks līdzeklis ir nevis jebkurš cits, bet tikai tāds līdzeklis, ar kuru leģitīmo mērķi var sasniegt vismaz tādā pašā kvalitātē un kurš no valsts un sabiedrības neprasa nesamērīgi lielu ieguldījumu” (sk. piemēram, Satversmes tiesas 2021. gada 7.oktobra spriedumu lietā Nr. 2020-59-01). Nemot vērā azartspēļu negatīvo ietekmi uz sociālo vidi, atteikums jaunas spēļu zāles un totalizatora un derību likmju pieņemšanas vietas atvēršanai nodrošina līdzsvaru starp individuālajām interesēm un sabiedrības kopējo labumu un ir vērtējams kā vismazāk ierobežojošais līdzeklis.

Izvērtējot negatīvo ietekmi uz sabiedrības interesēm, pamatojoties uz Azartspēļu un izložu likuma 42. panta trešo un piekto daļu, Pašvaldību likuma 10. panta pirmās daļas 18. punktu, Administratīvā procesa likuma 12. pantu un 13. pantu, kā arī Pašvaldības Likumības komisijas 2025. gada 10. novembra ieteikumu un Pašvaldības Pilsētas attīstības jautājumu komitejas 2025. gada 11. novembra atzinumu,

Ventspils valstspilsētas pašvaldības dome

n o l ē m j:

1. Atteikt SIA “Joker LTD”, vienotais reģistrācijas Nr. 40003266078, izsniegt atļauju spēļu zāles un totalizatora un derību likmju pieņemšanas vietas atvēršanai Kuldīgas ielā 17, Ventspilī.
2. Šo lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās.

Domes priekšsēdētājs

J. Vītoliņš

